

Co nowego w biofizyce

-zobaczyć Świat w innym świetle

Mariusz Gagoś

Zakład Biofizyki, UP w Lublinie

Zakład Biologii Komórki, UMCS w Lublinie

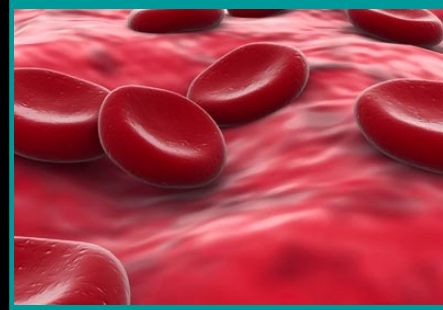

Ziemia-Niebo
Yin i Yang
- granica faz

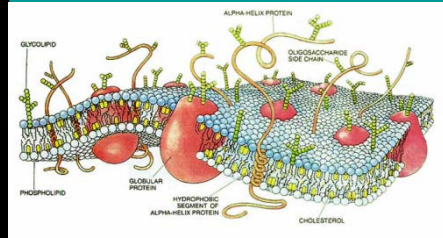

100 mm
Moja dłoń

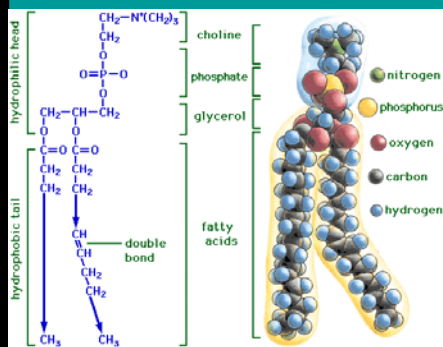
6-9 μm
Eryocyty

60 A
Dwuwarstwa lipidowa

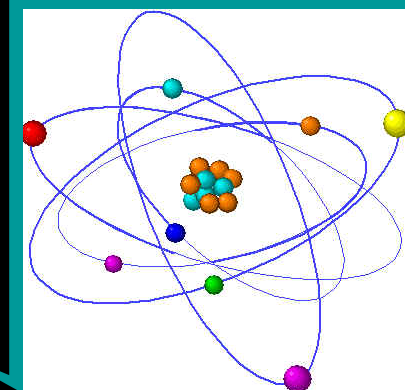
10 mm
Skóra na dłoni
z widoczną siecią porów

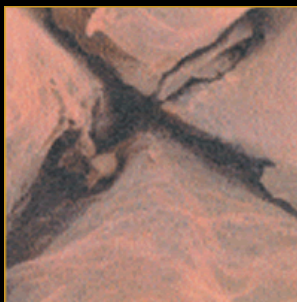
30 A
Molekuły lipidów

1 mm
Pojedynczy por skórný

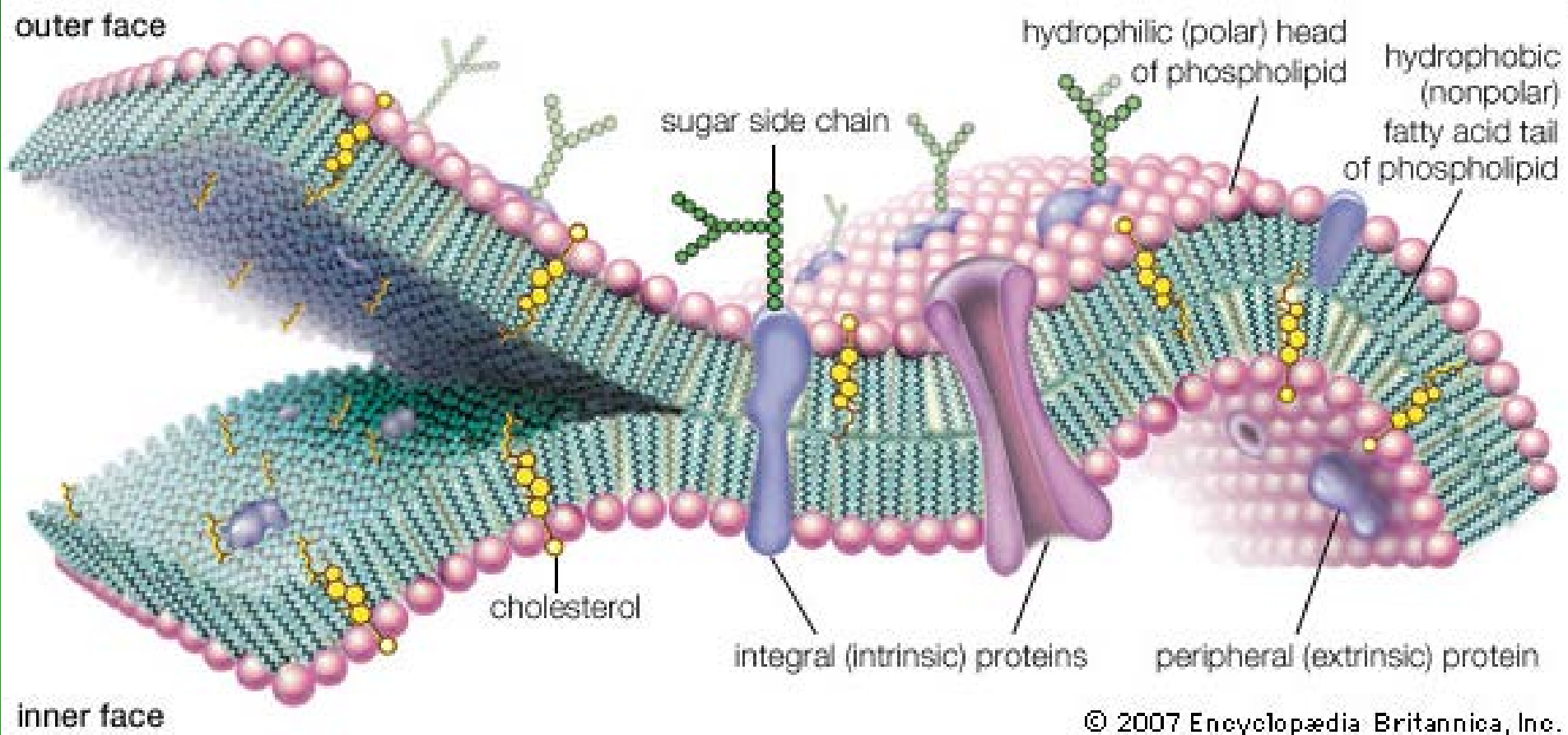
1 A
Atomy

100 μm
Jeszcze bliżej

Błona biologiczna

Błona biologiczna, inaczej biomembrana, kompleks białkowo-lipidowy będący jedną z podstawowych struktur budowy komórki organizmów prokariotycznych i eukariotycznych.

$\epsilon=1,00054$

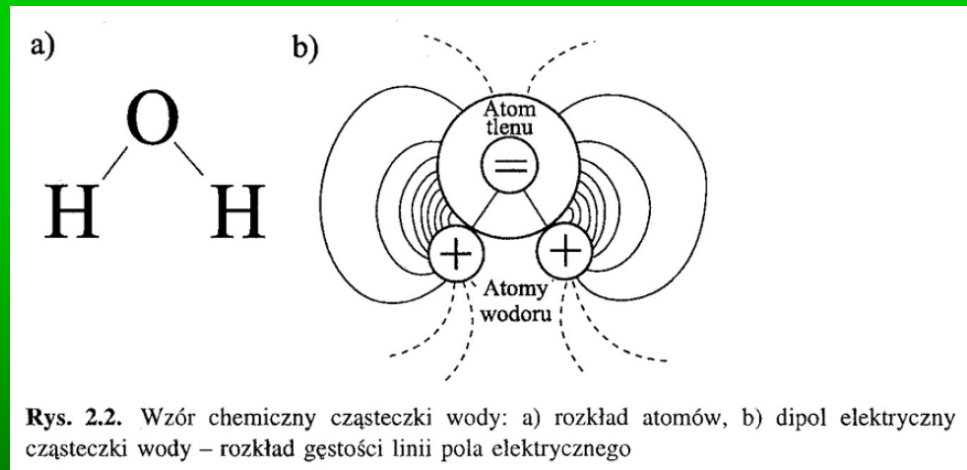
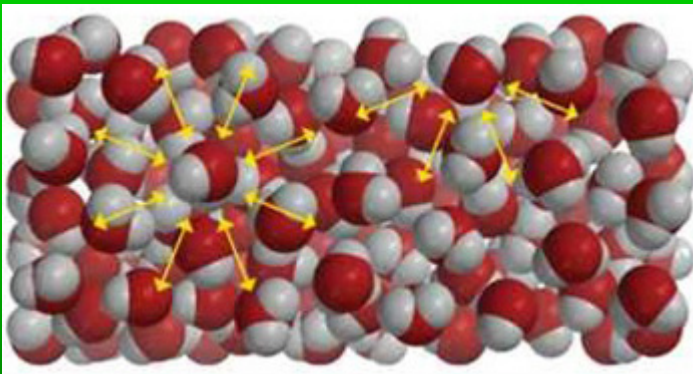
$\epsilon=78,3$

$$E = \frac{0,1 \text{ V}}{5 \cdot 10^{-8} \text{ cm}} = 2 \cdot 10^8 \left[\frac{\text{V}}{\text{m}} \right]$$

Potencjał na granicy faz

Natężenie pola elektrycznego
w obrębie monowarstwy

Średnica cząsteczki wody

<http://www.inquiryinaction.org/chemistryreview/liquids/>

E. T. Dutkiewicz Fizykochemia Powierzchni. WNT W-wa. 1998.

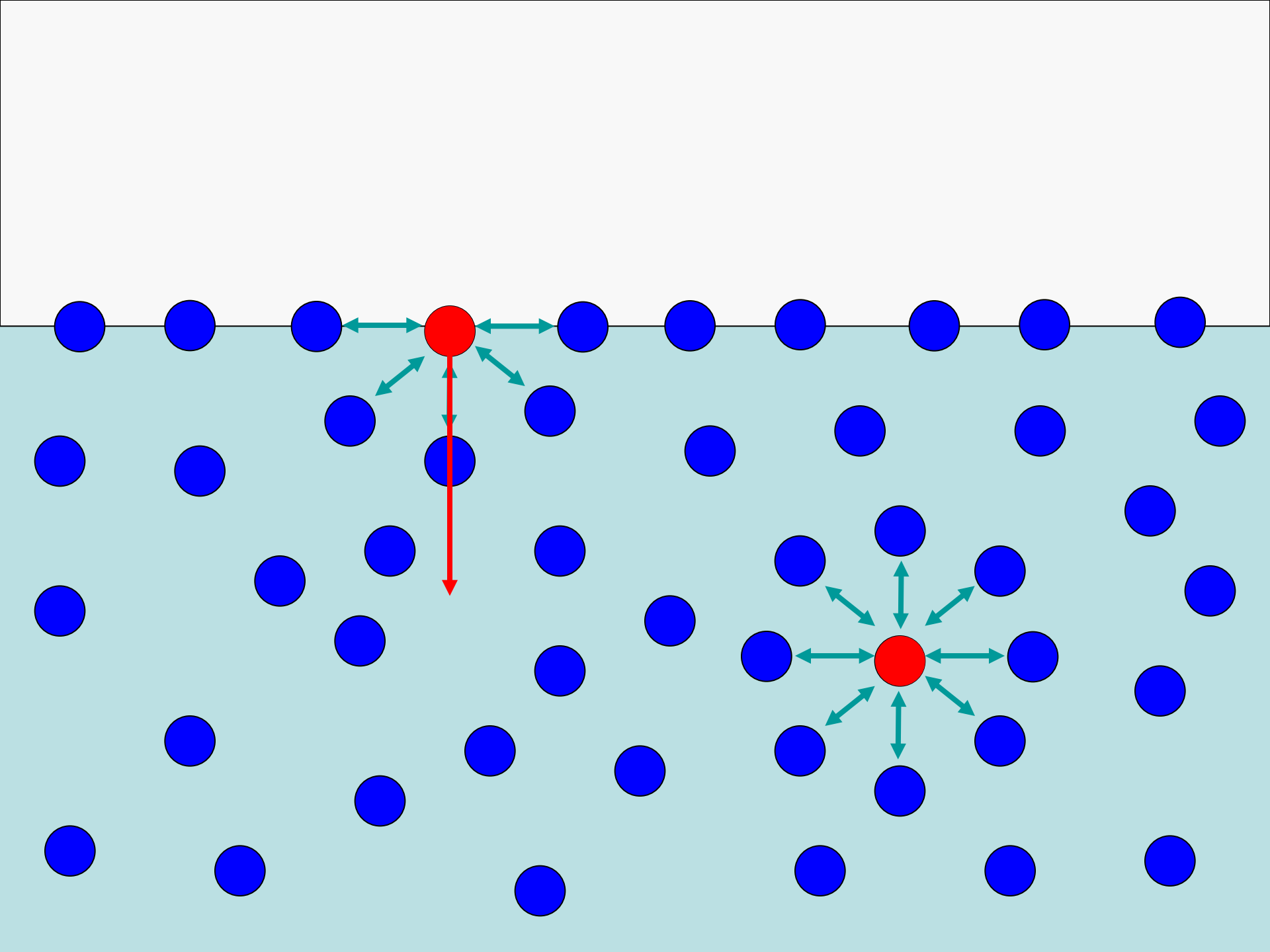
H_2O

$H_2O + NaCl$

$H_2O + \text{płyn do naczyń}$

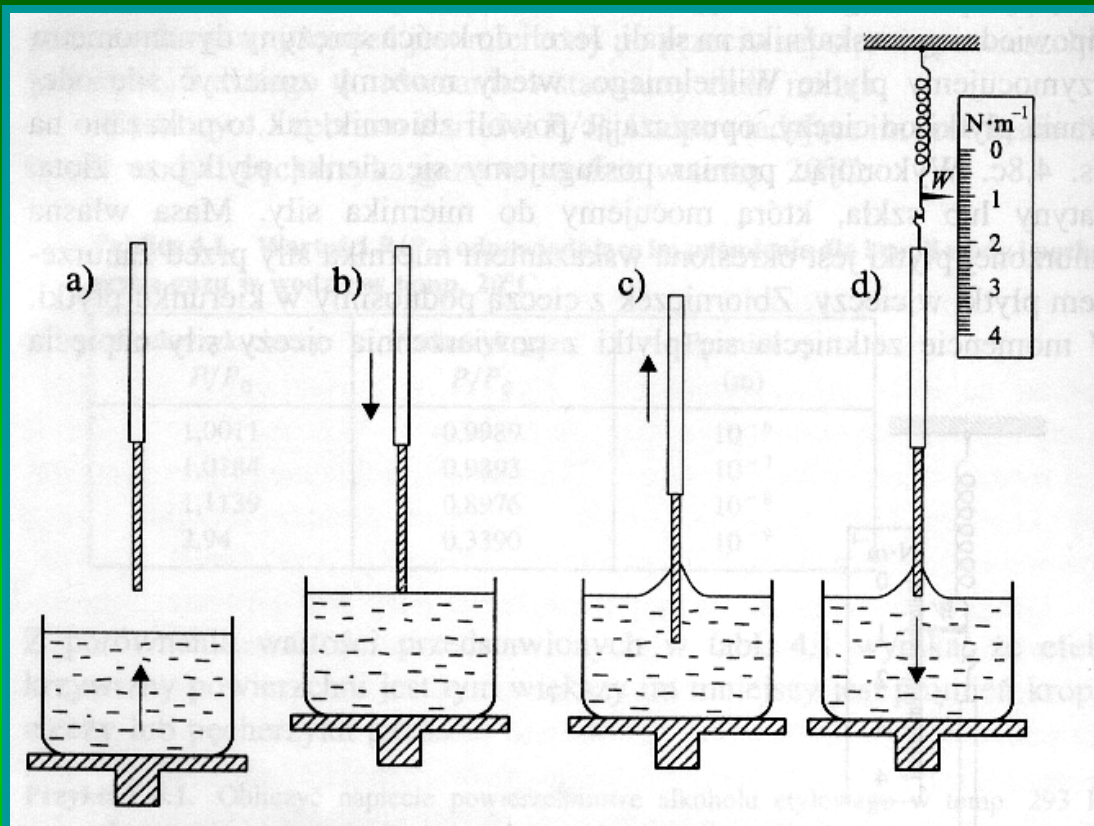

2000 fps

+00 00 00.814500sec

Spożywanie napojów na orbicie okołoziemskiej

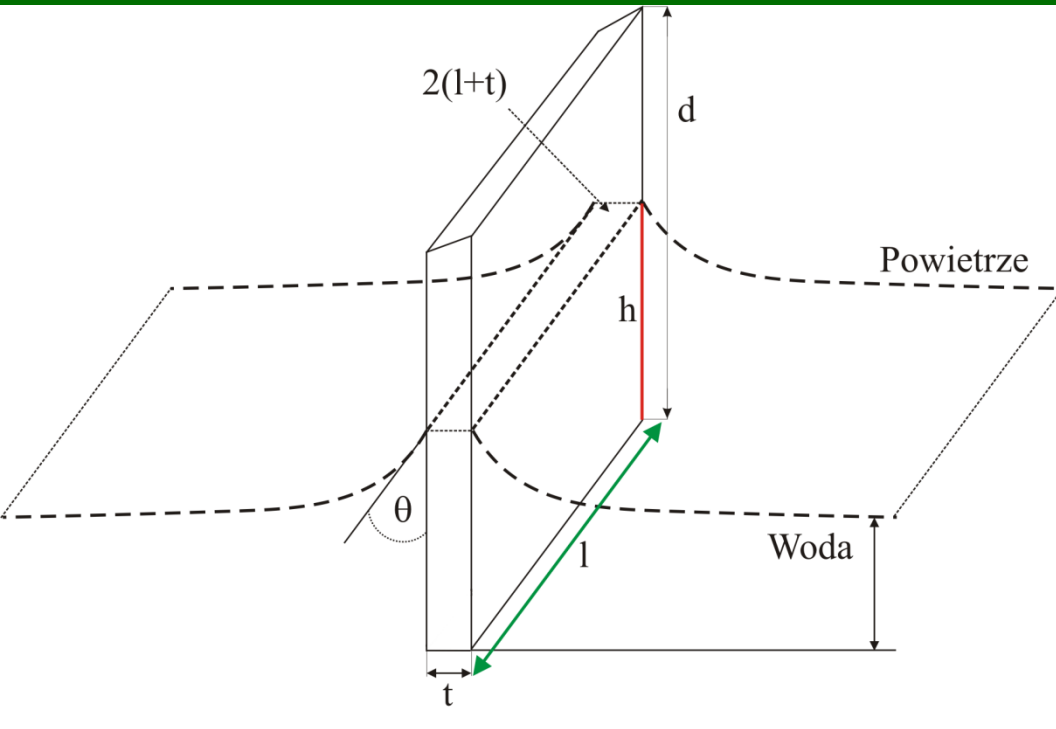

Związek	$\sigma \left(\frac{N}{m} \right) \cdot 10^2$
Woda	7.28
Nitrobenzen	4.18
Benzen	2.89
Czterochlorek węgla	2.68
Aceton	2.37
Alkohol etylowy	2.23
Eter etylowy	1.70
Rtęć	42.8

Kolejne etapy pomiaru napięcia powierzchniowego metodą płytkową Wilhelmięgo

$$\sigma = \frac{F}{2l}$$

Pomiar ciśnienia powierzchniowego za pomocą płytki Wilhelmiego

Ciężar płytki eliminujemy – zerowanie
Dolna krawędź płytki powinna być na poziomie powierzchni cieczy -
 $\theta = 0, \cos \theta = 1$

$$F = 2\sigma l$$

/Siła ciężkości/

/wyporu/

/napięcia pow./

$$F = \rho_p g t l d - \rho_c g t l h + 2\sigma(1+t)\cos\theta$$

$$\Delta F = 2l(\sigma_m - \sigma_w)$$

σ - napięcie powierzchniowe

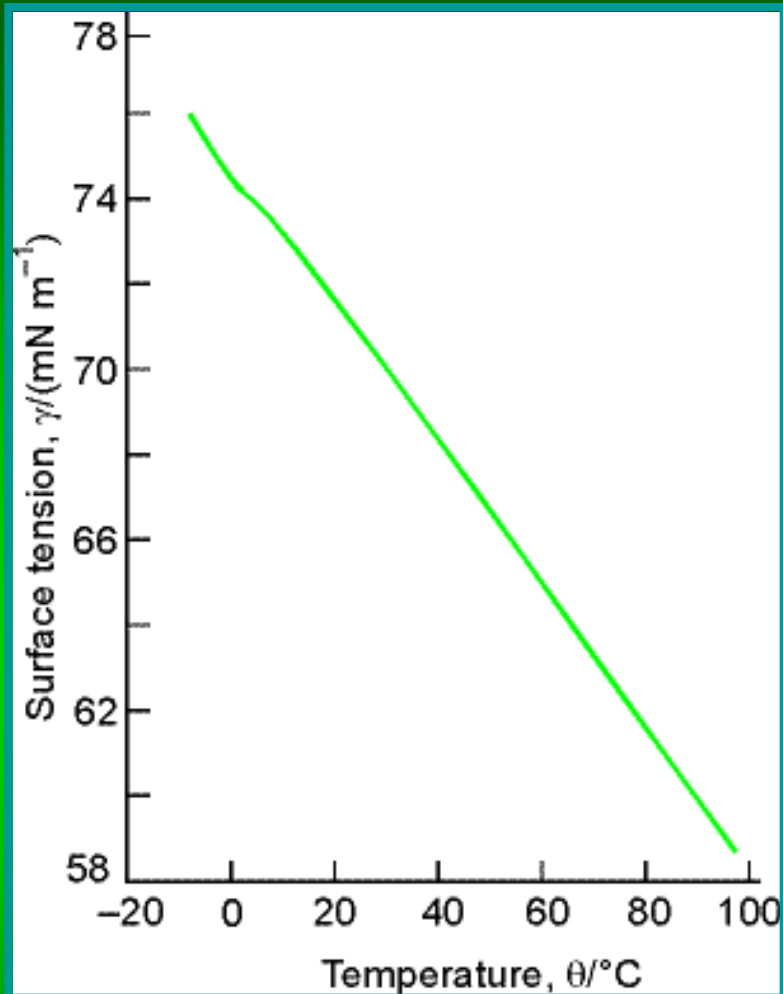
ρ_p, ρ_c - gęstości, płytki i cieczy

θ - kąt zwilżania

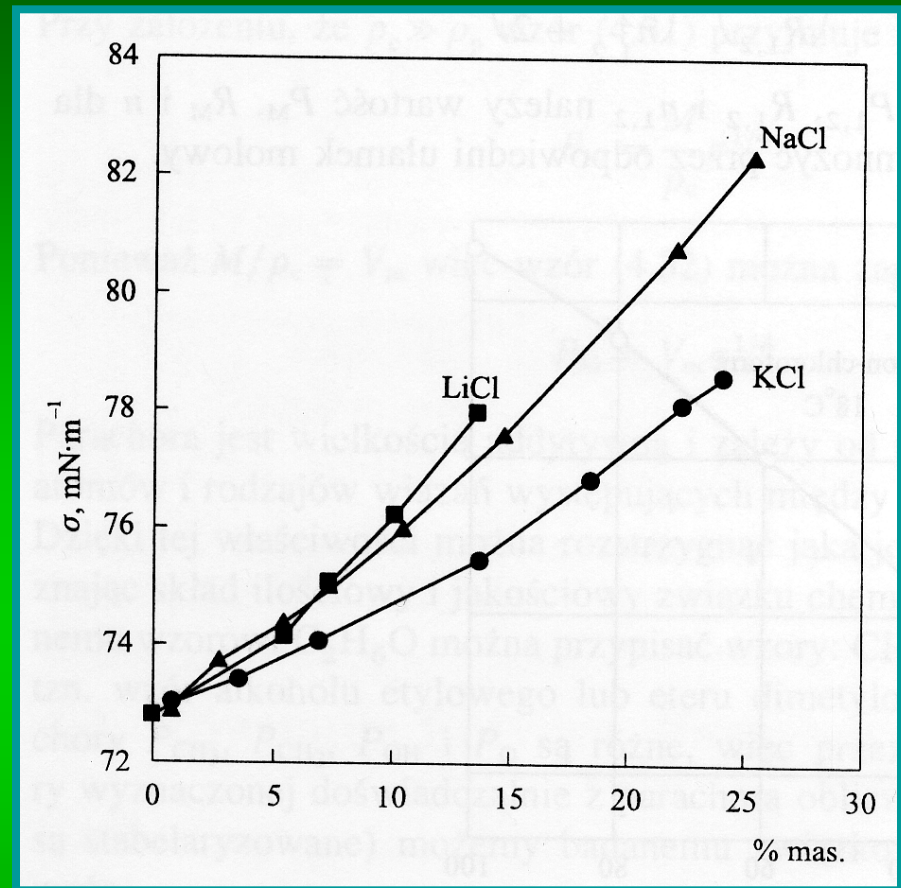
σ_w - napięcie powierzchniowe czystej wody (72.75 mN/m)

σ_μ - napięcie powierzchniowe wody z monowarstwą

$$\pi = \sigma_w - \sigma_m$$

Napięcie powierzchniowe wszystkich cieczy maleje ze wzrostem temperatury.

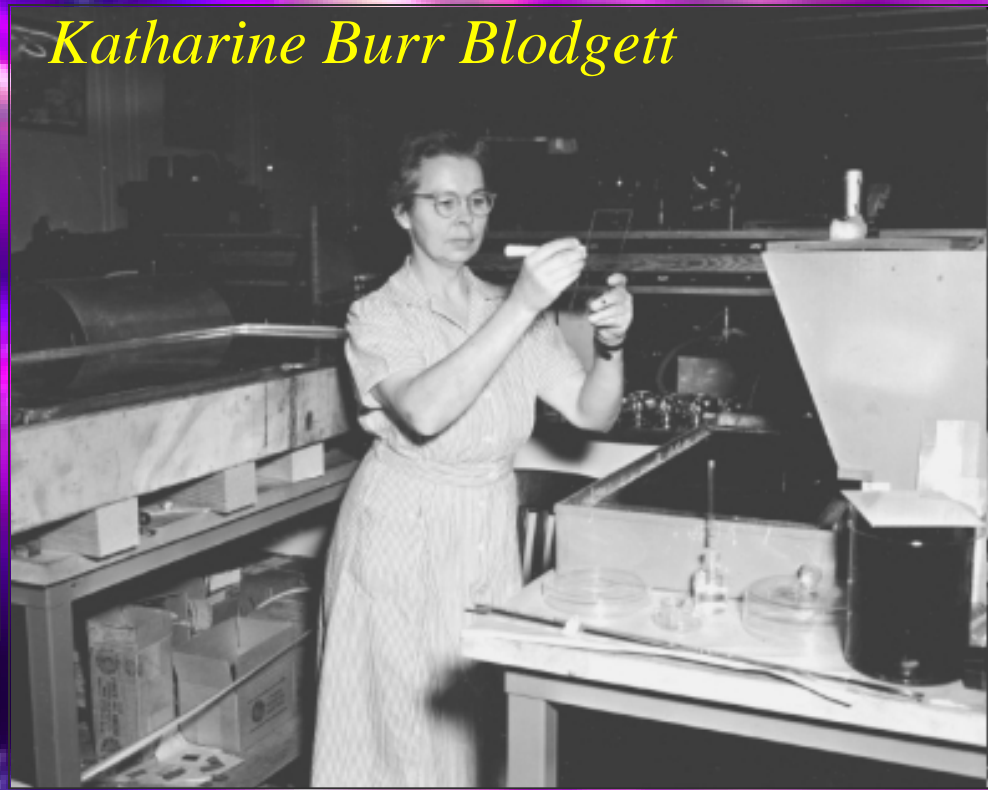
Napięcie powierzchniowe wzrasta wraz ze wzrostem stężenia soli.

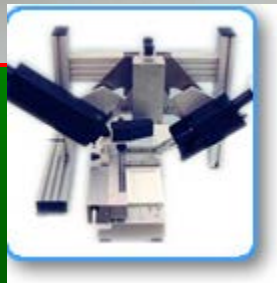
Irving Langmuir

W 1917, Irving Langmuir udowodnił jednocząsteczkową naturę błonki oleju naniesionej na powierzchnię wody. Dokonał określenia orientacji amfifilowych cząsteczek na granicy faz woda-powietrze. Jako pierwszy badał chemicznie czyste związki zamiast oleju. Kilka lat później, Langmuir dokonał przeniesienia filmów jednocząsteczkowych na podłoże stałe. W ramach badań nad monowarstwami zaproponował koncepcję podstawowej izotermi adsorpcji nazwaną później izotermą Langmuira. Otrzymał nagrodę Nobla w 1932 r.

Katharine Burr Blodgett

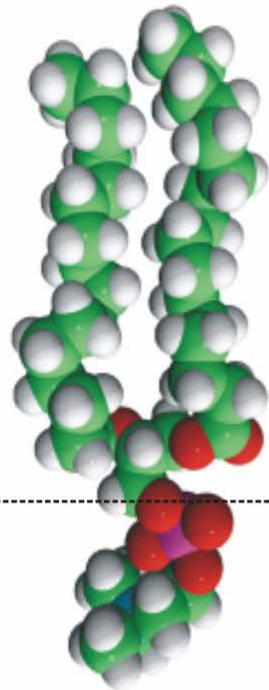
W 1935, Katharine Blodgett zademonstrowała sekwencyjny transfer pojedynczych warstw na podłoże stałe tworząc filmy wielowarstwowe, które dziś nazywamy filmami Langmuira - Blodgett.

Organizacja związków amfifilowych na granicy faz: woda-powietrze

DPPC

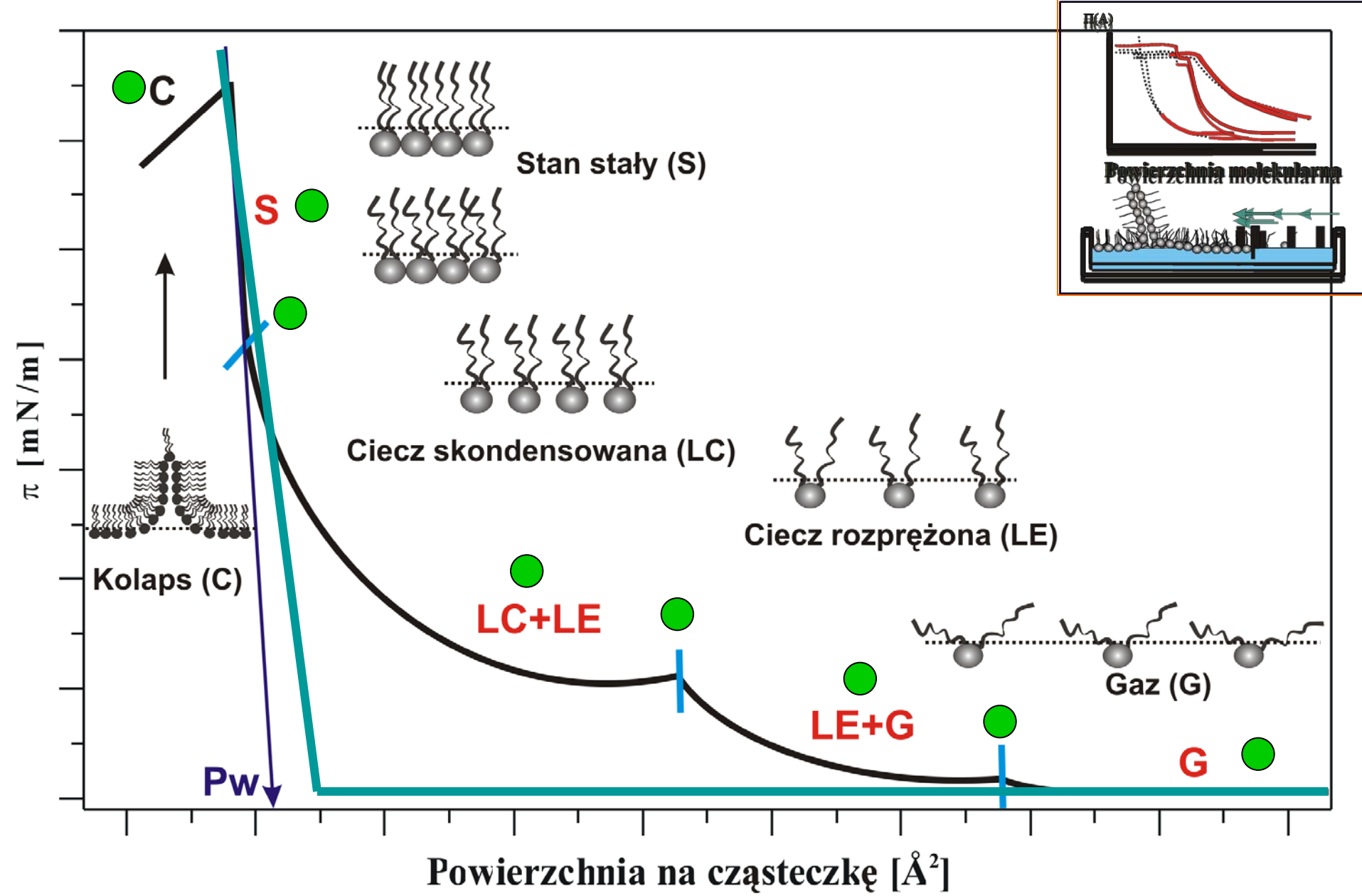
Powietrze

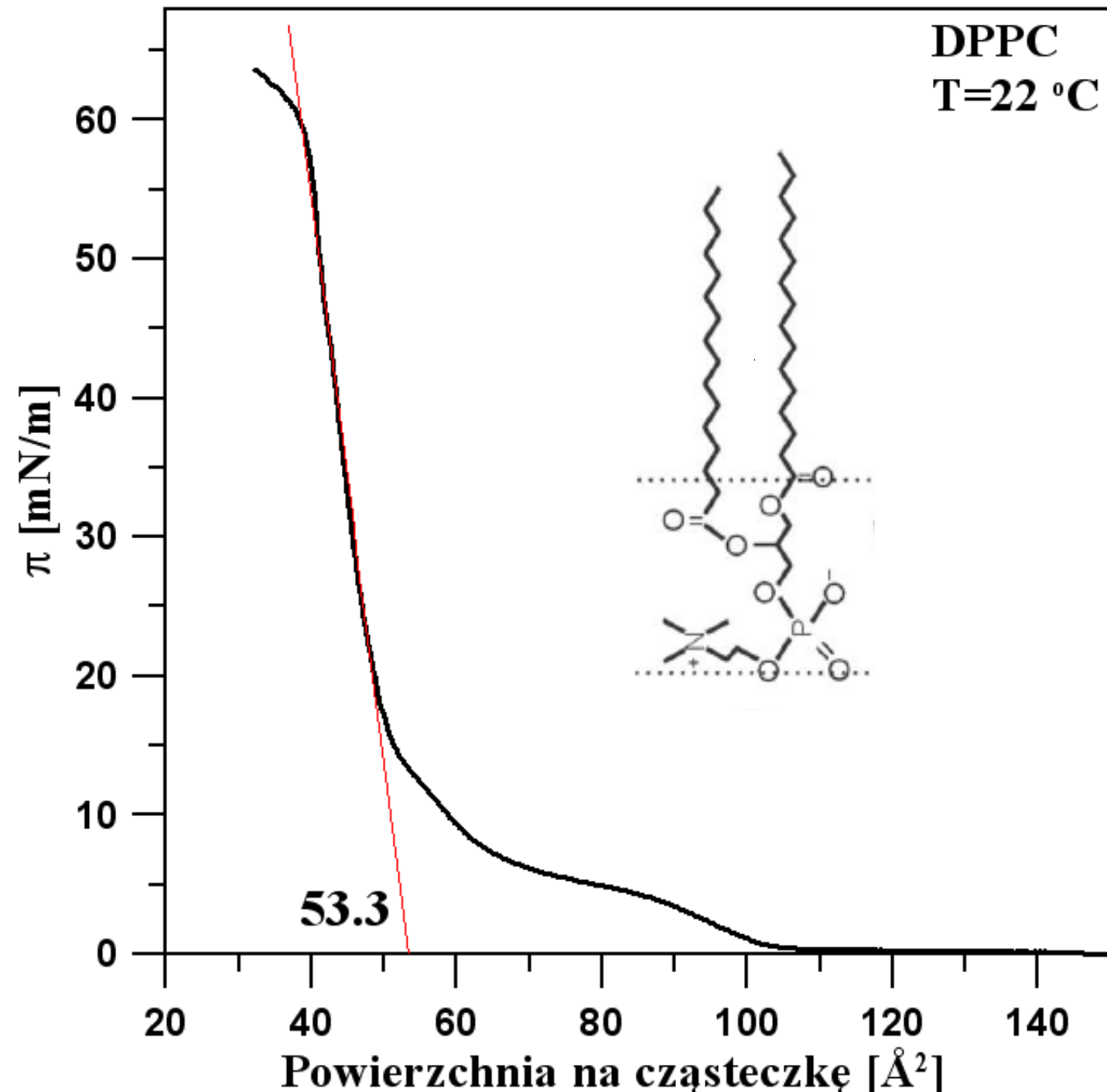
Część hydrofobowa

Część hydrofilowa

Subfaza

DPPC
T=22 °C

53.3

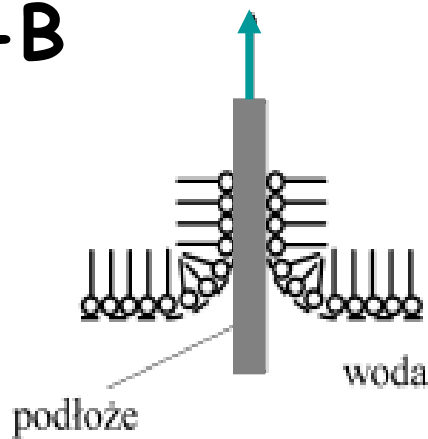
Powierzchnia na cząsteczkę [\AA^2]

Warstwy L-B

typ Y

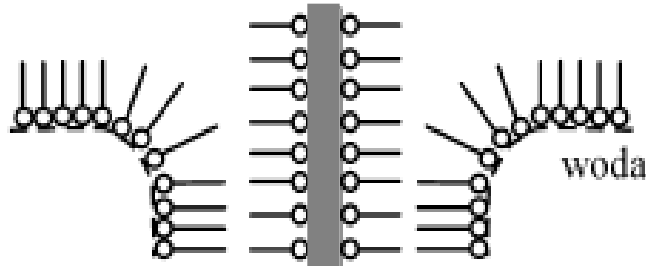

woda

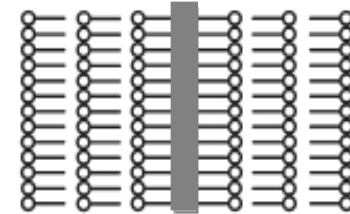
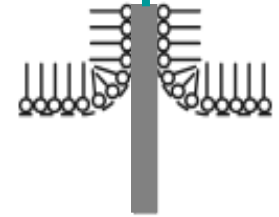
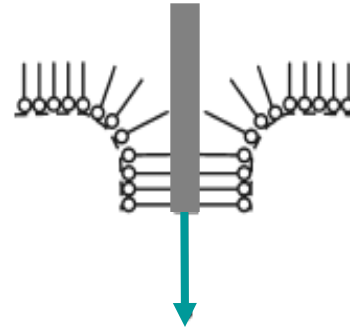
woda

podłoże

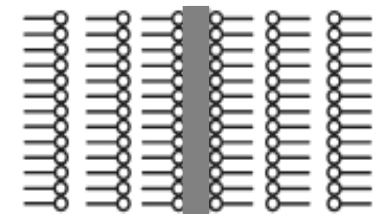

woda

podłoże

Warstwa typu X

Warstwa typu Z

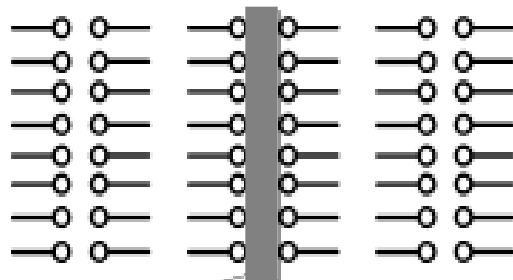
Warstwy L-B typ X i Z

Stopień przeniesienia

$$\tau = A_L / A_S$$

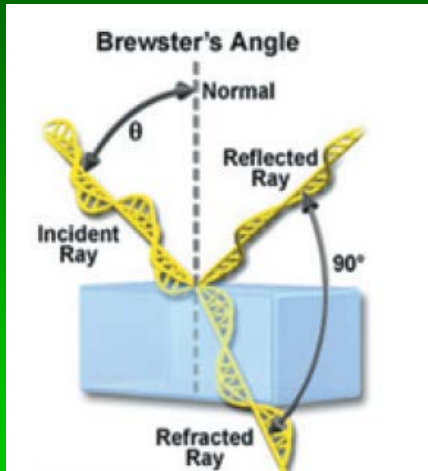
A_L – zmniejszenie powierzchni zajmowanej przez monowarstwę (utrzymywaną pod stałym ciśnieniem)

A_S – powierzchnia naniesionej monowarstwy

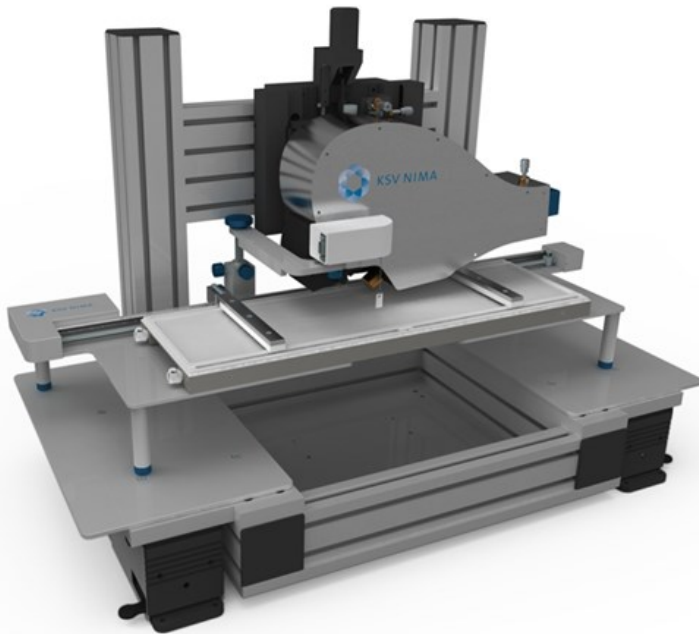
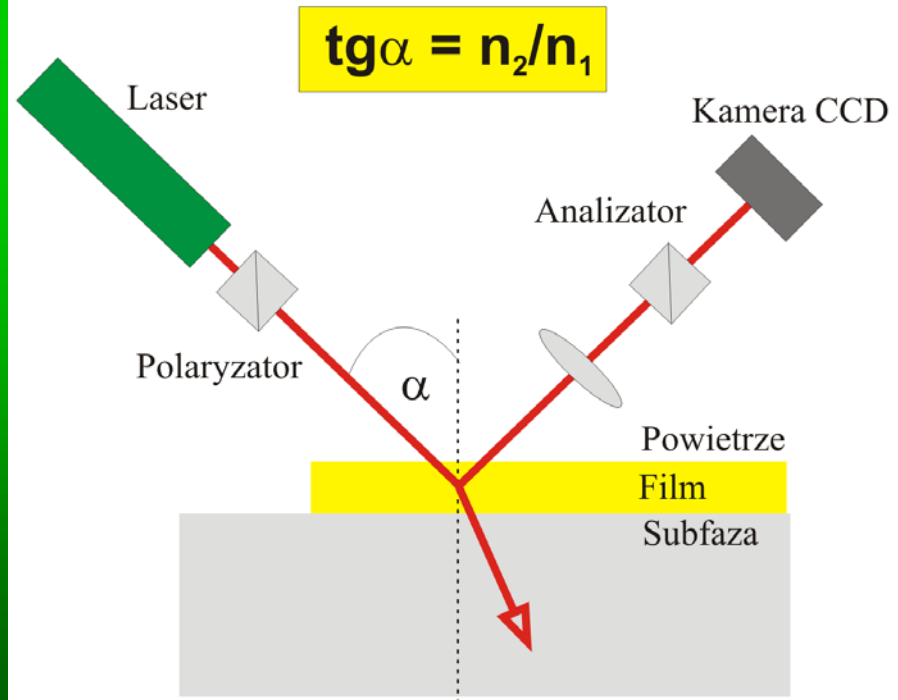
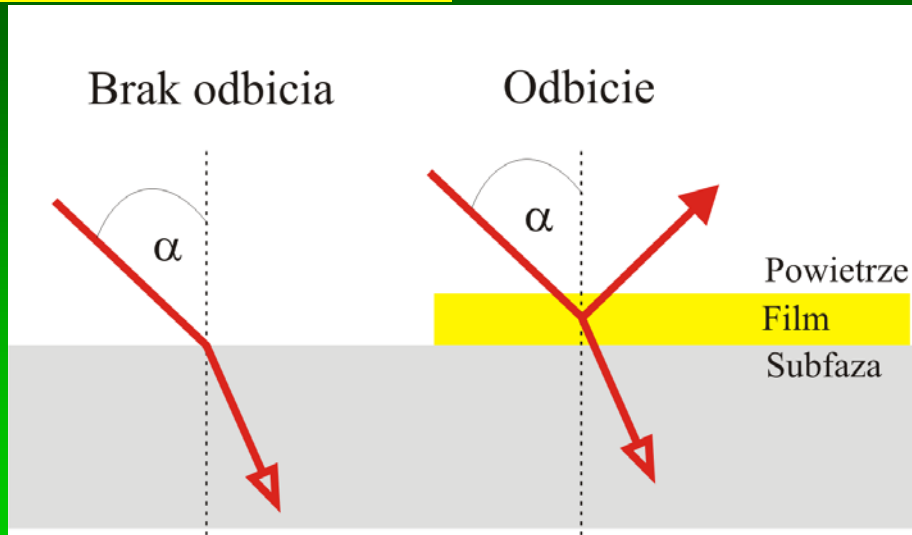

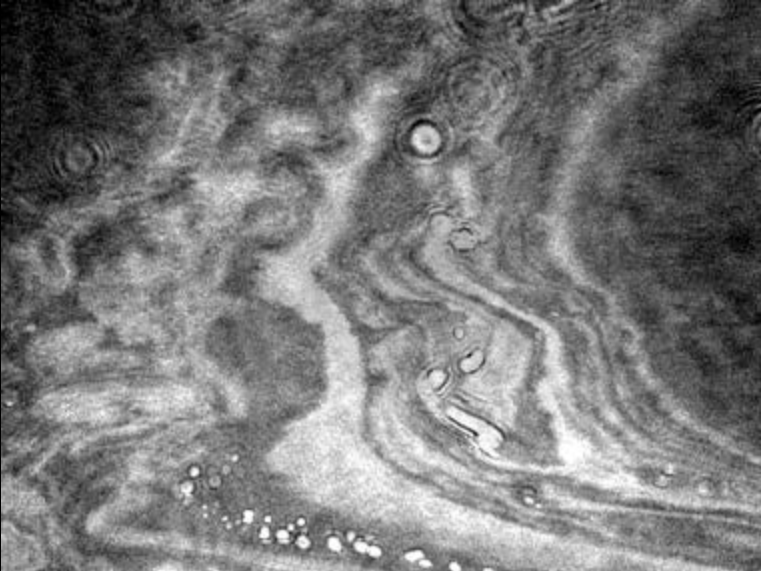
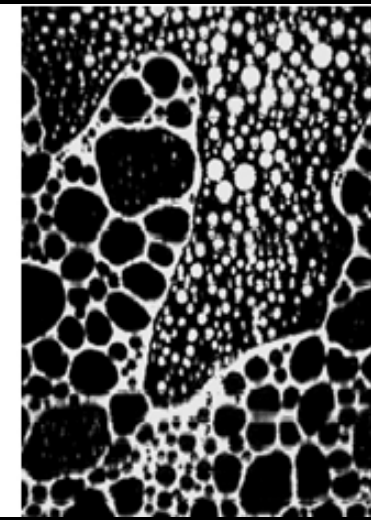
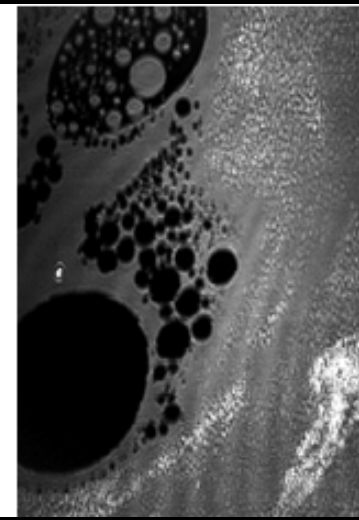
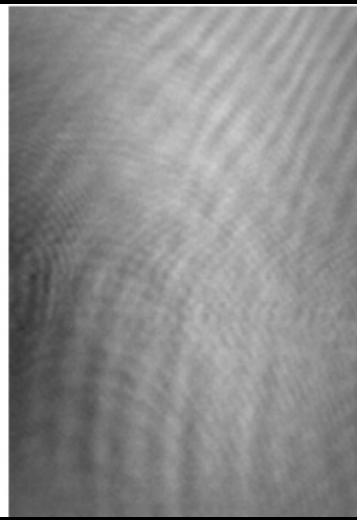
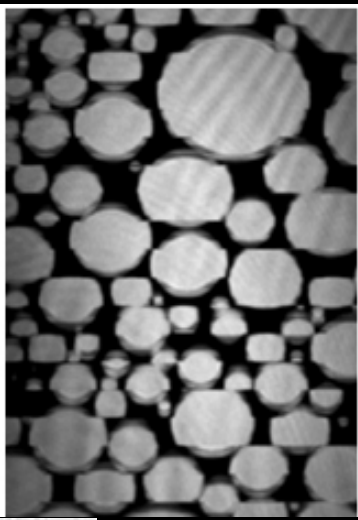
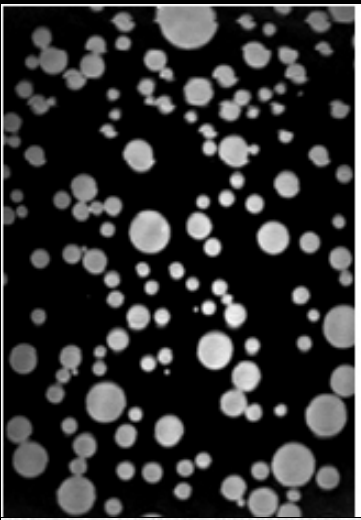
podłoże

Mikroskopia kąta Brewstera (BAM)

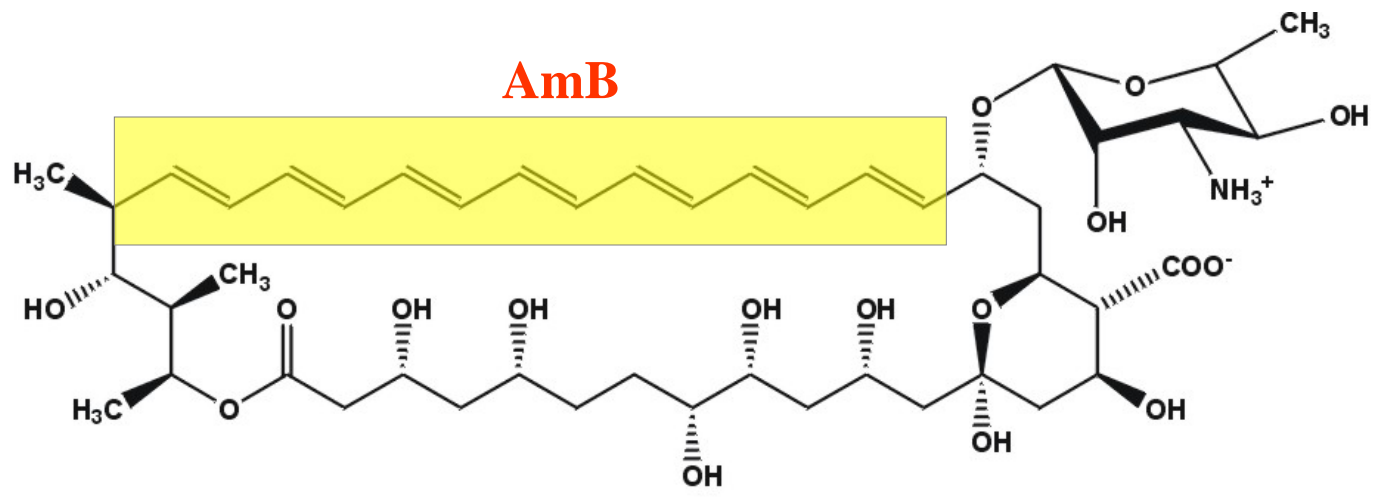
www.ksvltd.com

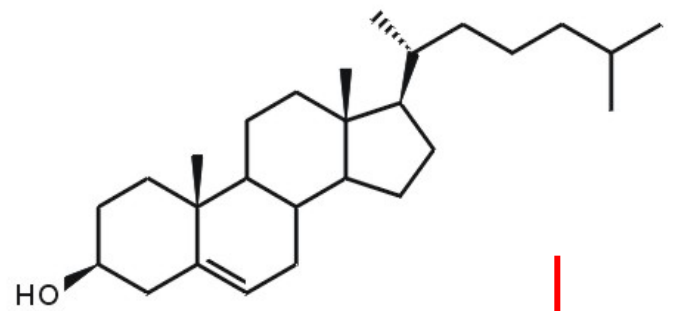

Amfoterycyna B

A

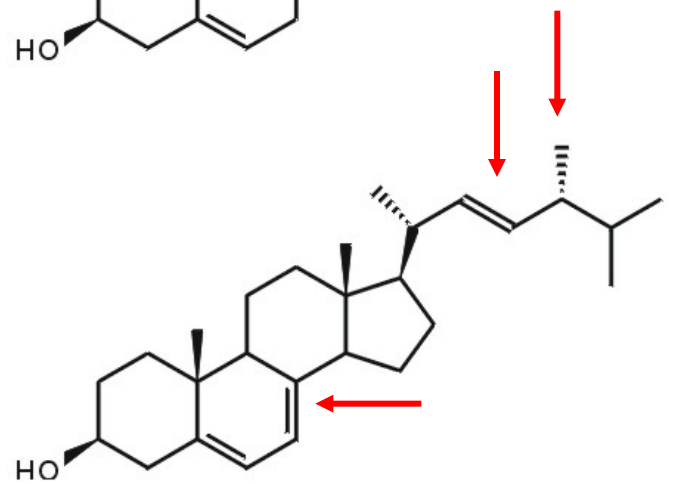

B

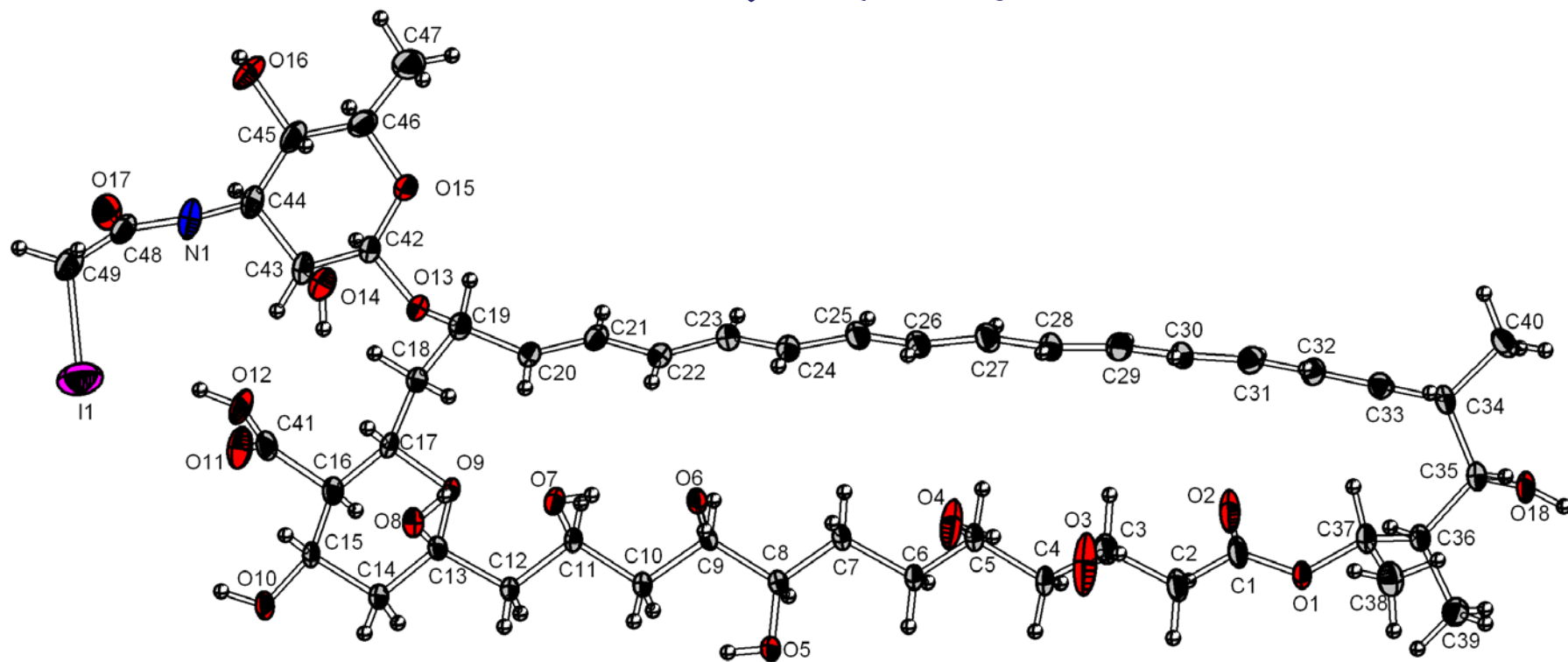
Cholesterol

C

Ergosterol

AmB-1

a=18.478

b=8.632

c=20.990

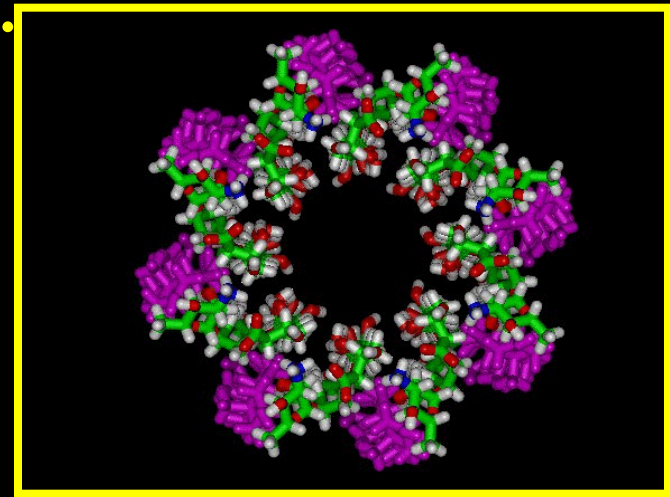
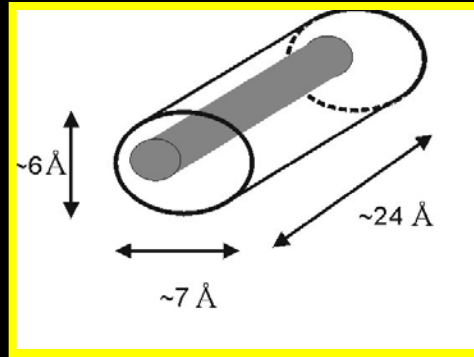
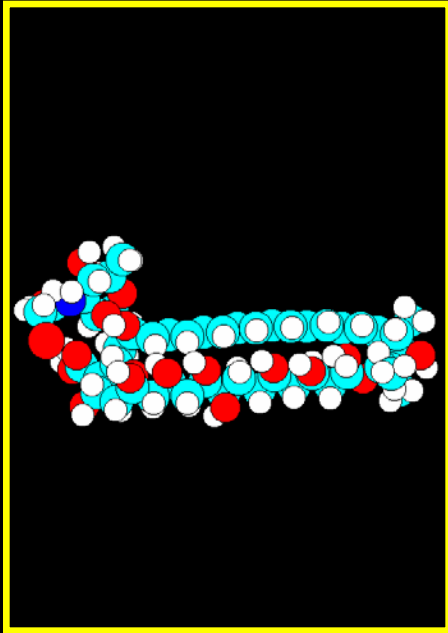
$\alpha=90$

$\beta=105.89$

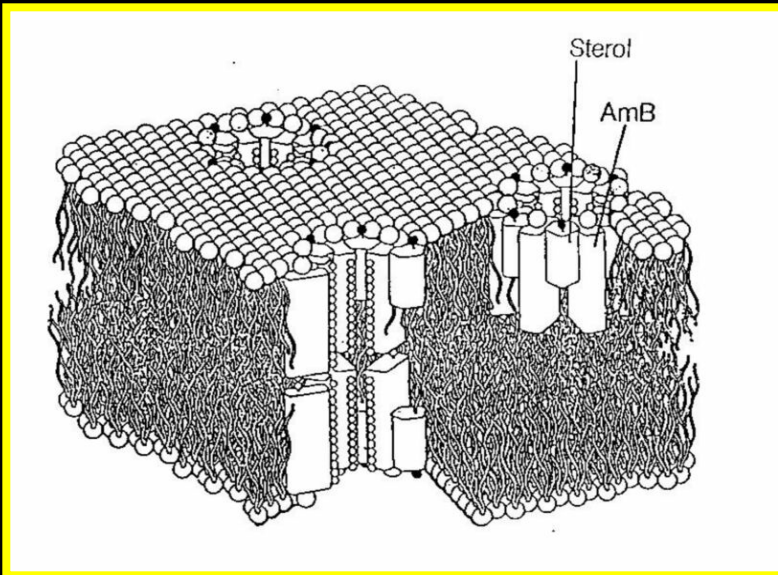
$\gamma=90$

V=3219.93Å³

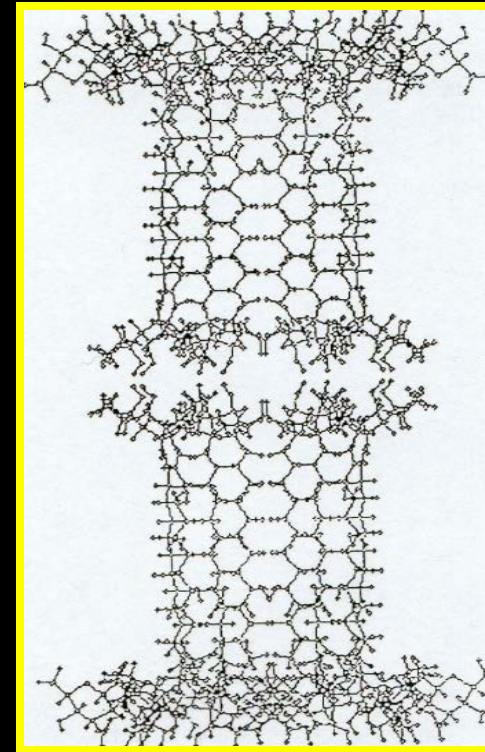
W odniesieniu do historii...

M. Bagiński, E. Borowski, *Molec. Pharmacol.* 52 (1997) 560-570

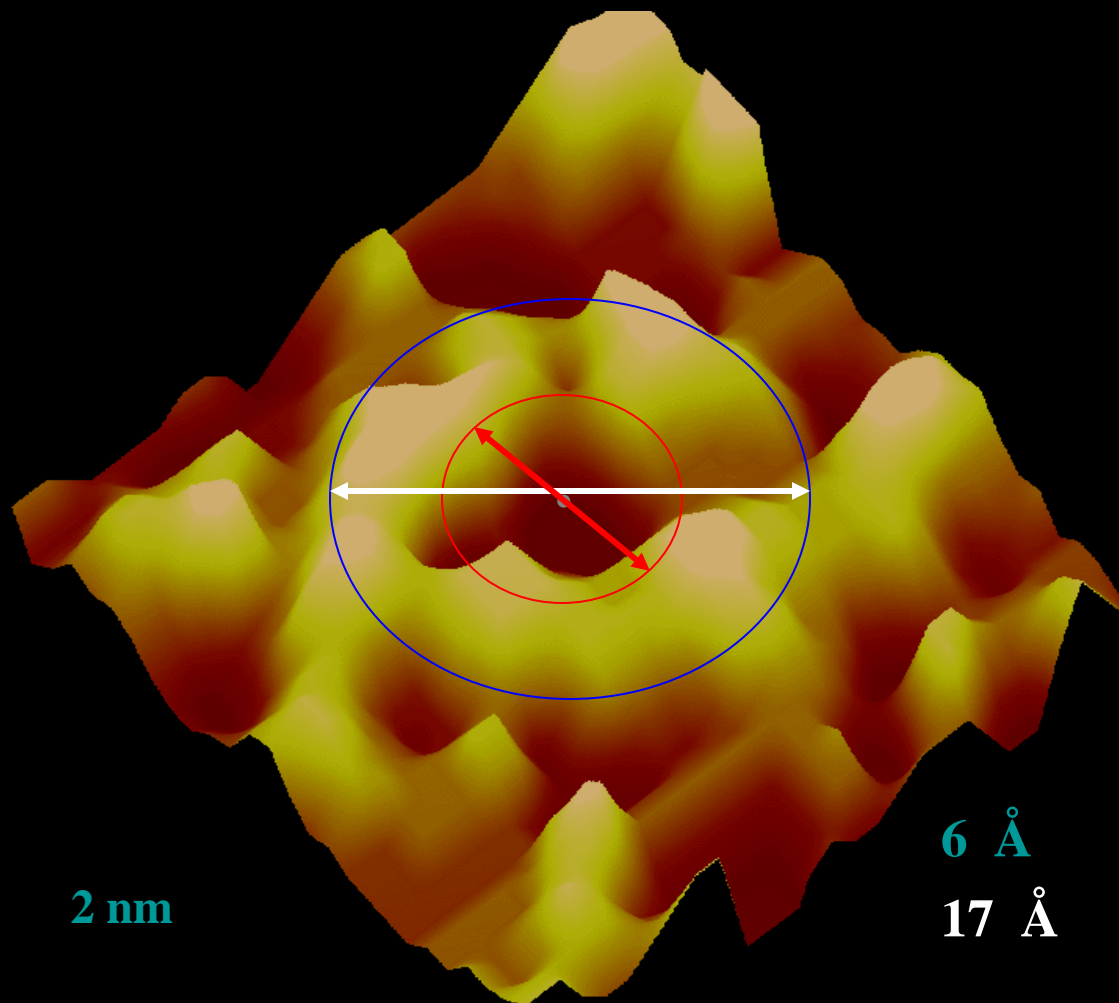
B. De Kruijff et al., *Biochim. Biophys. Acta* 339 (1974) 44-56

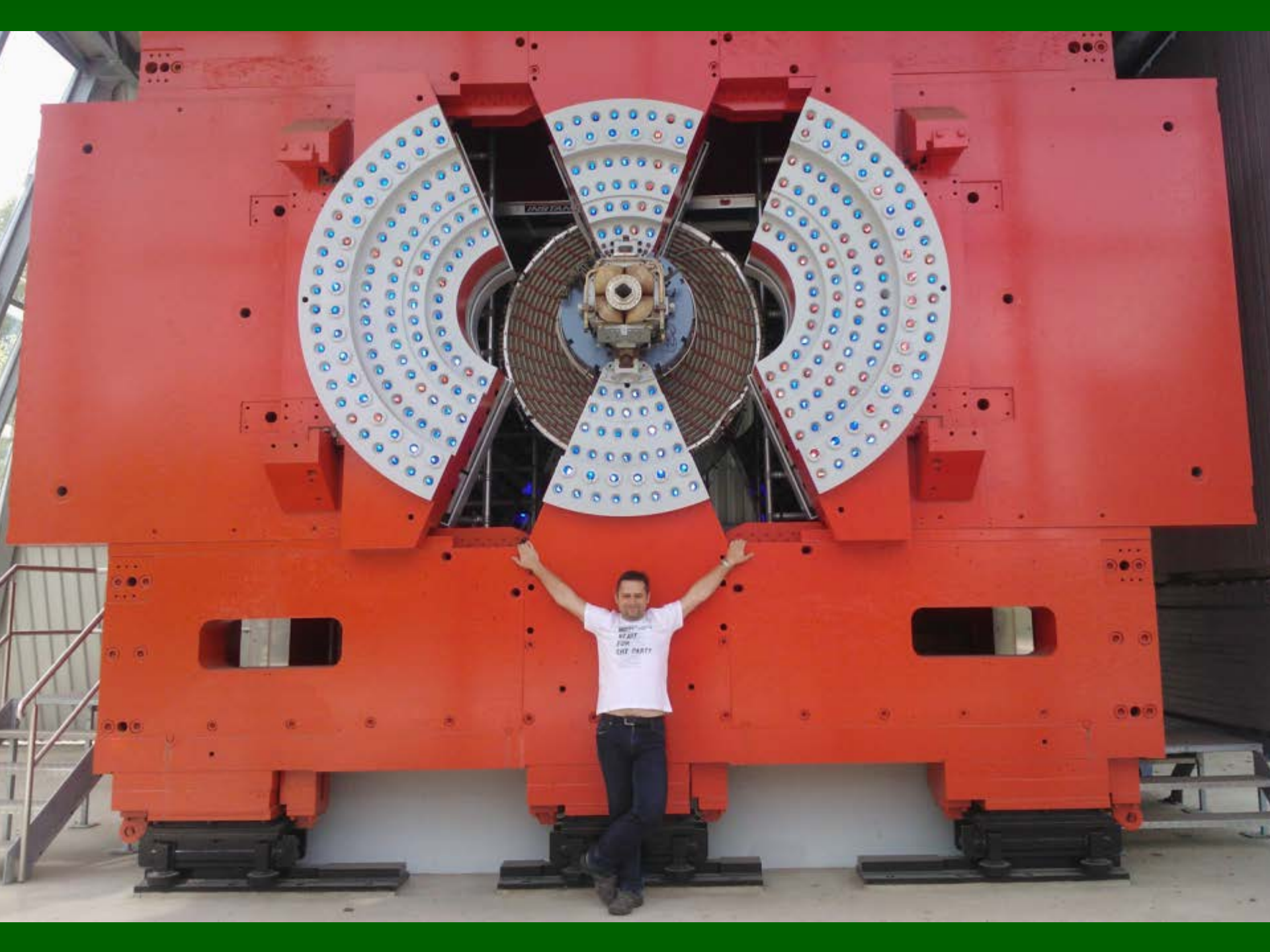
M. Bonilla-Martin et al., *Biochim. Biophys. Acta* 1061 (1991) 65-77

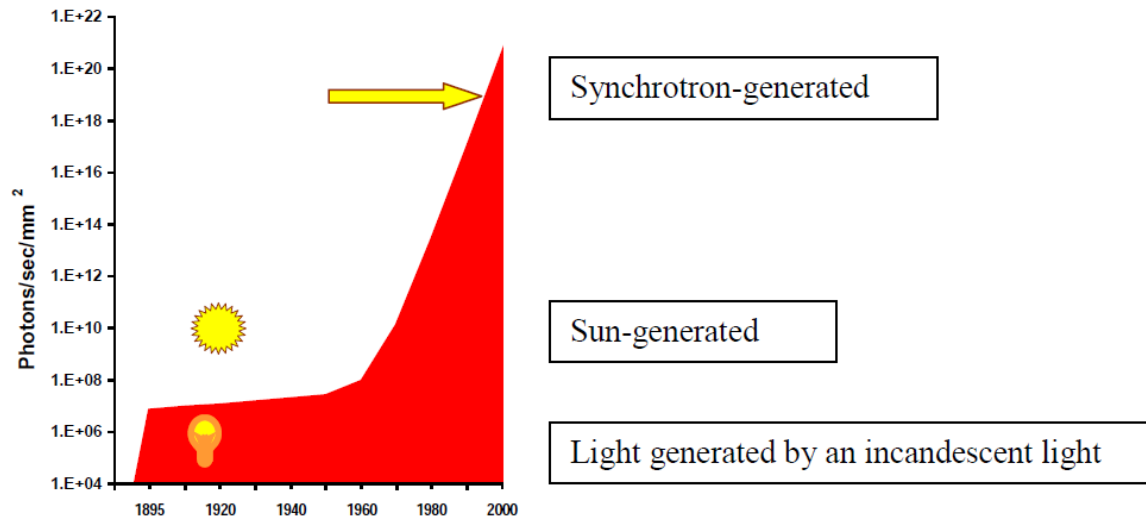
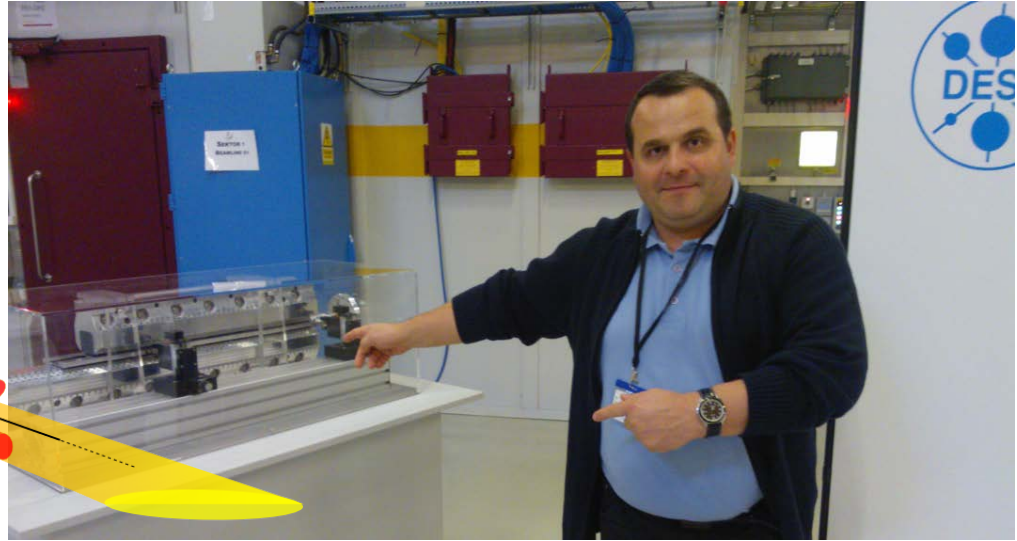
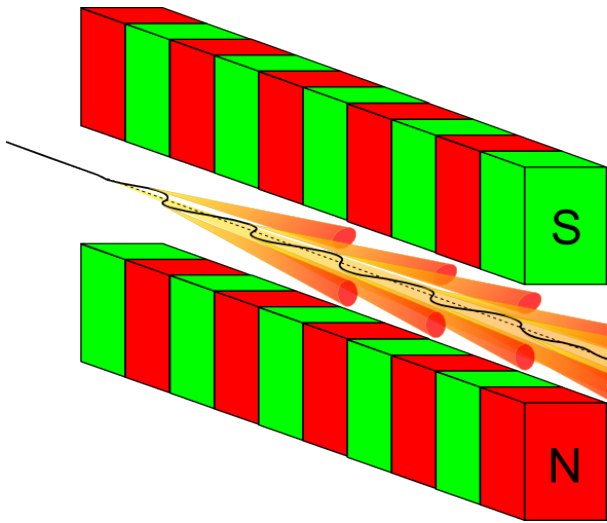
AFM

(90 % mol AmB w DPPC)

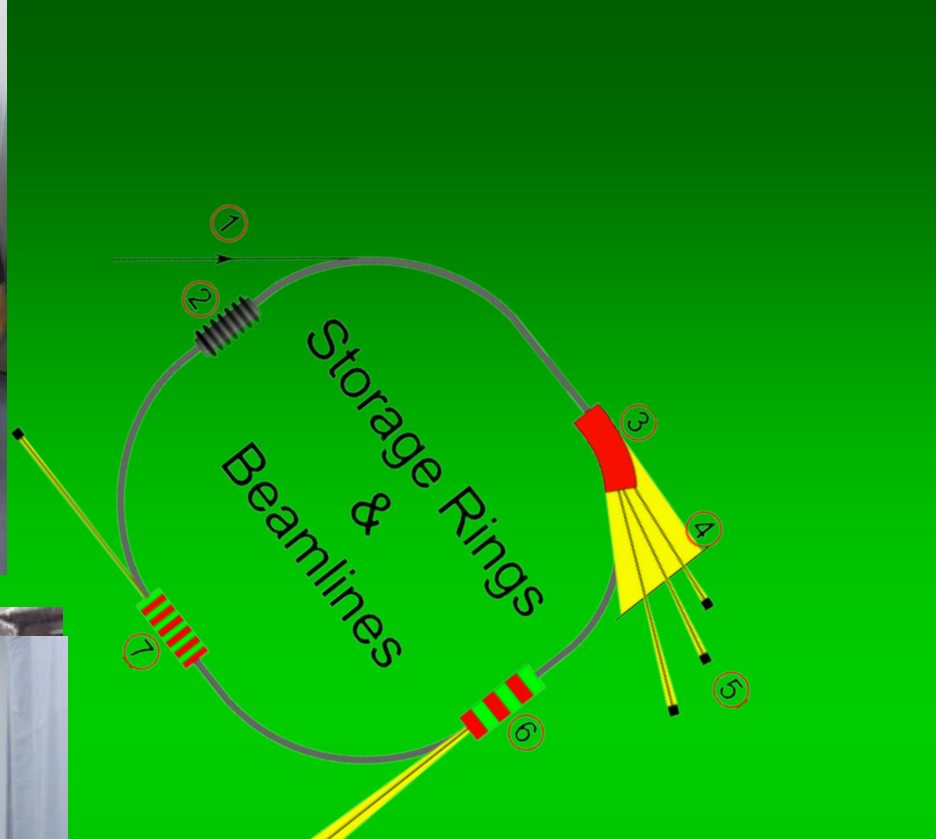
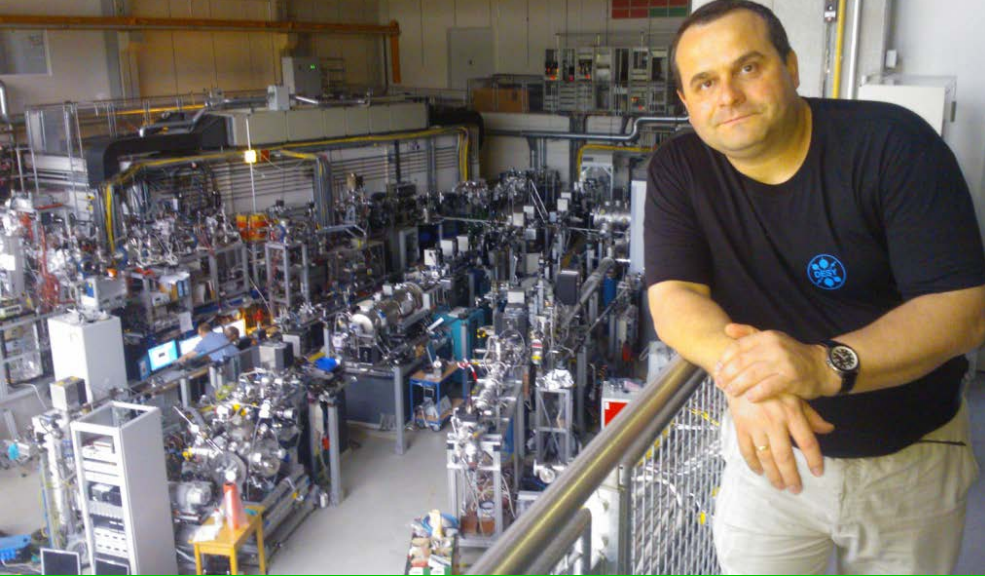

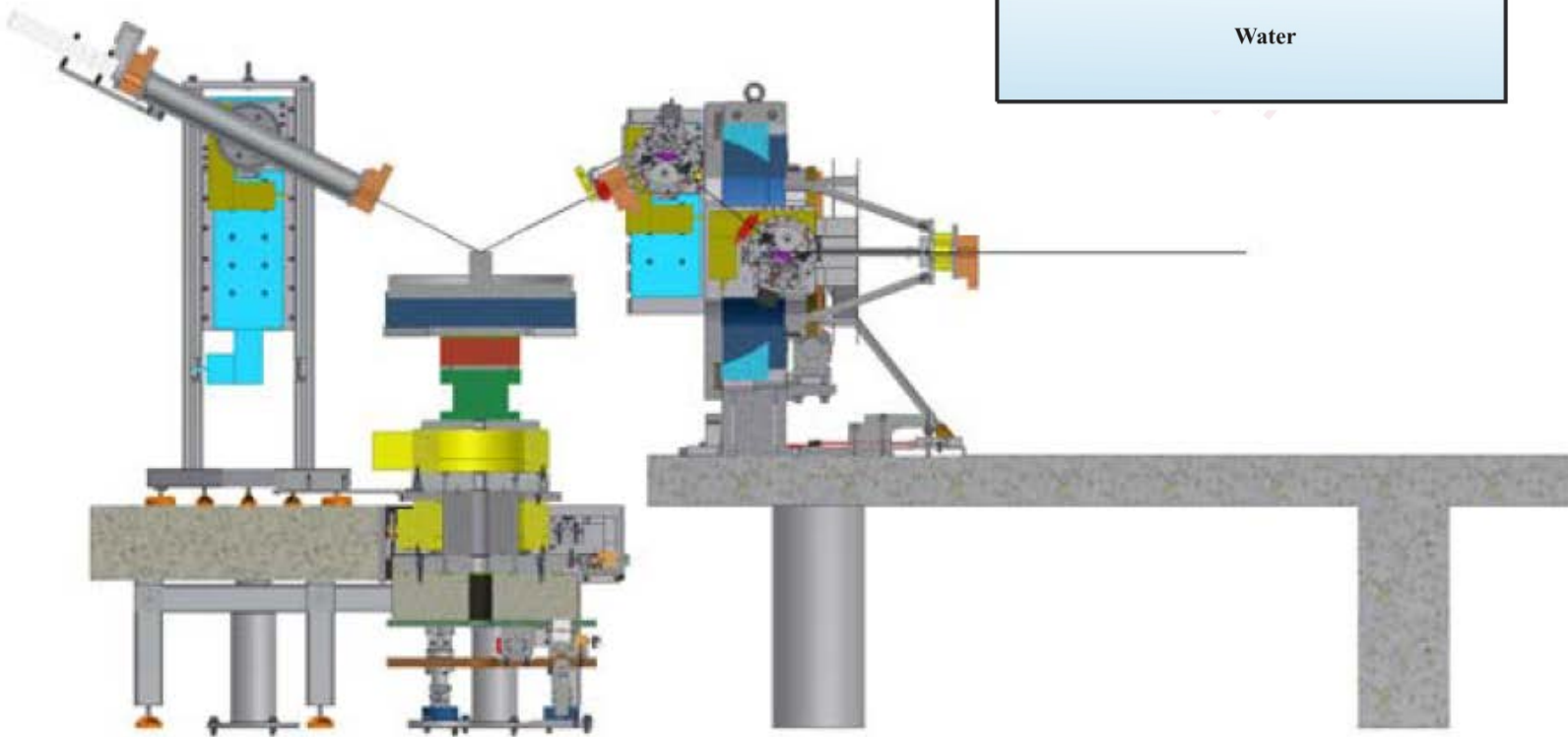
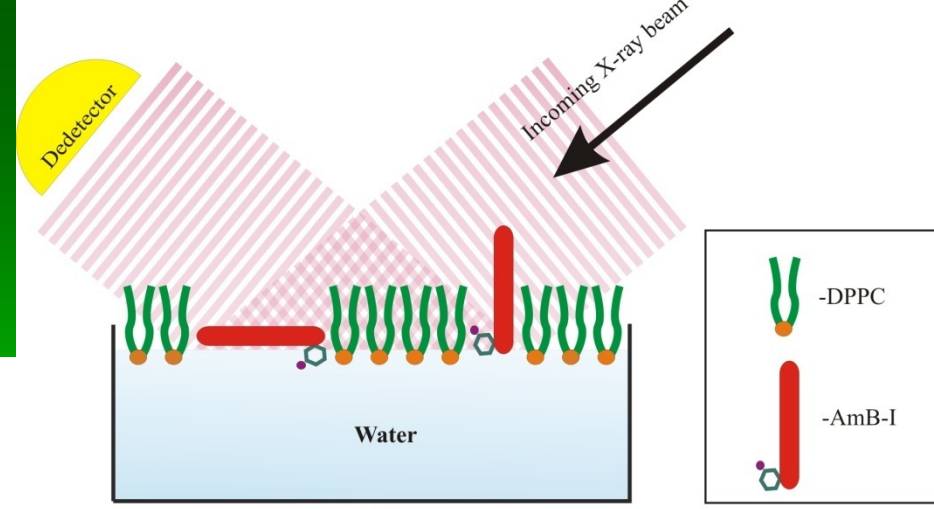

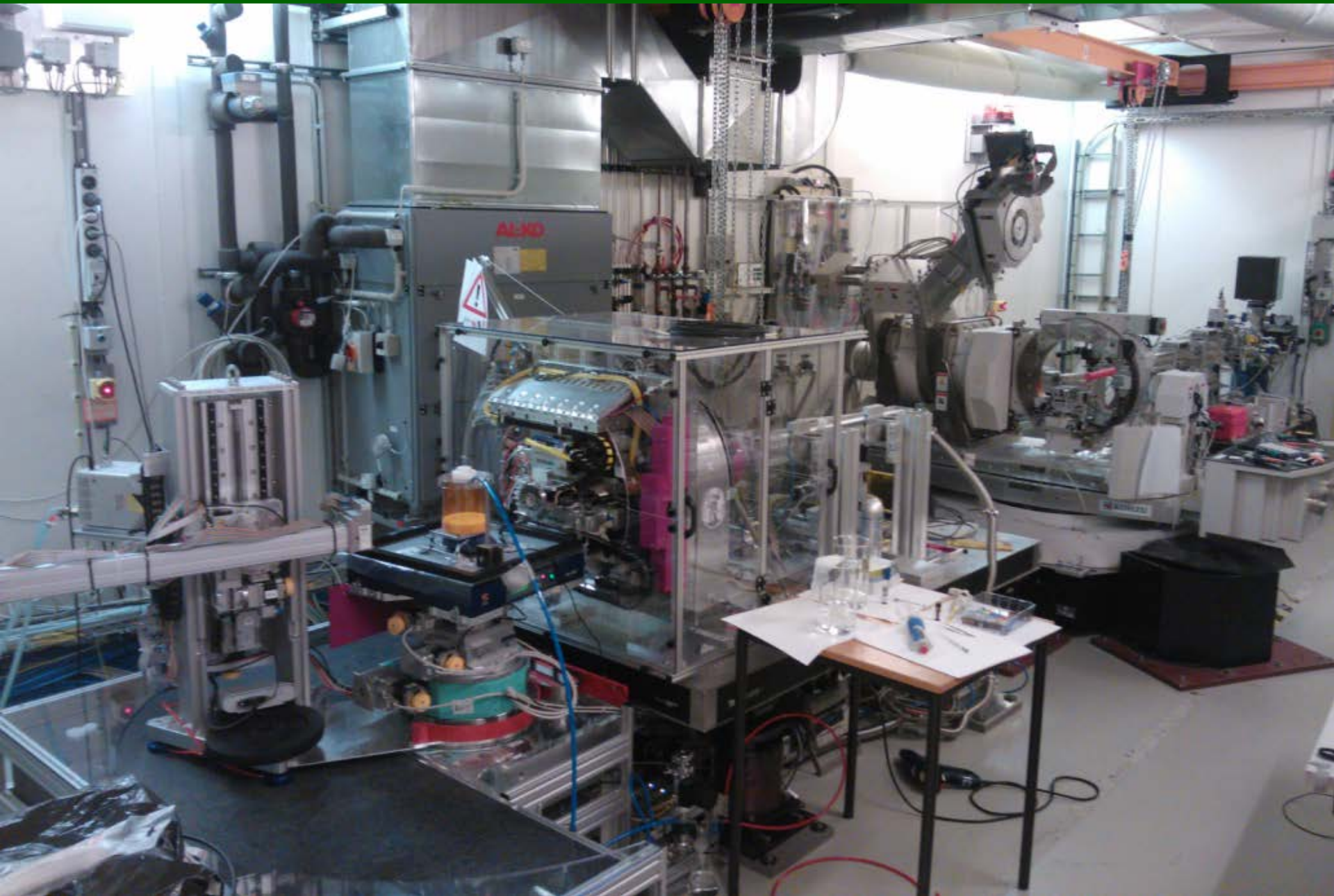
<http://photon-science.desy.de>

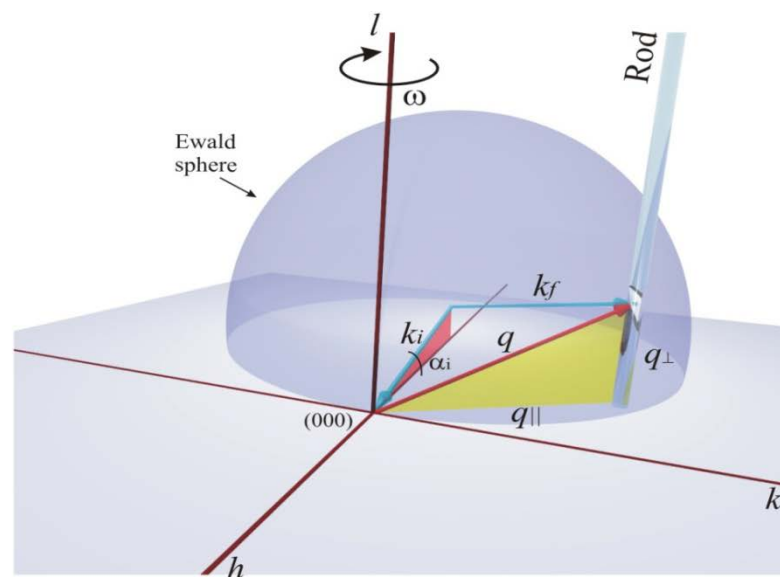
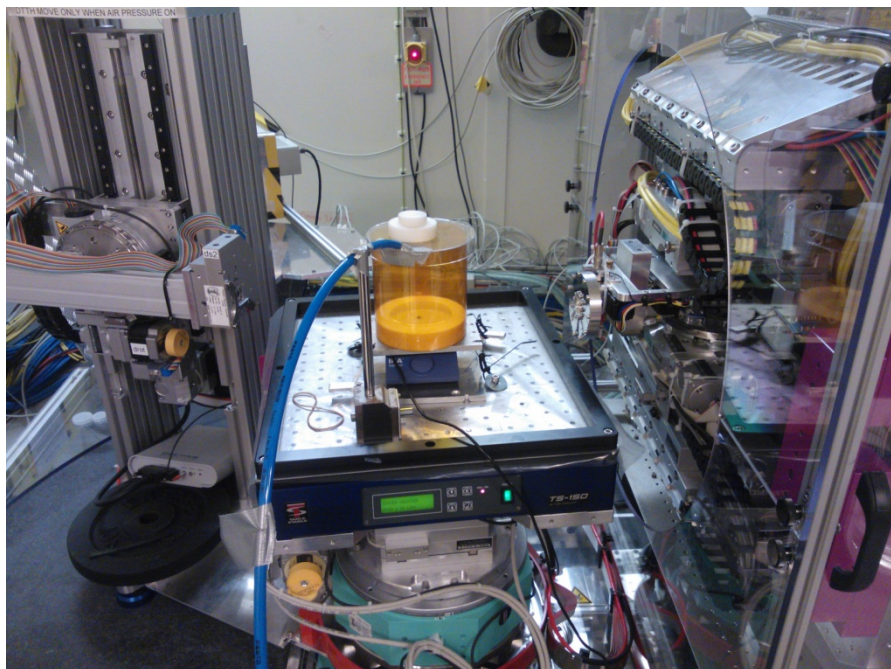
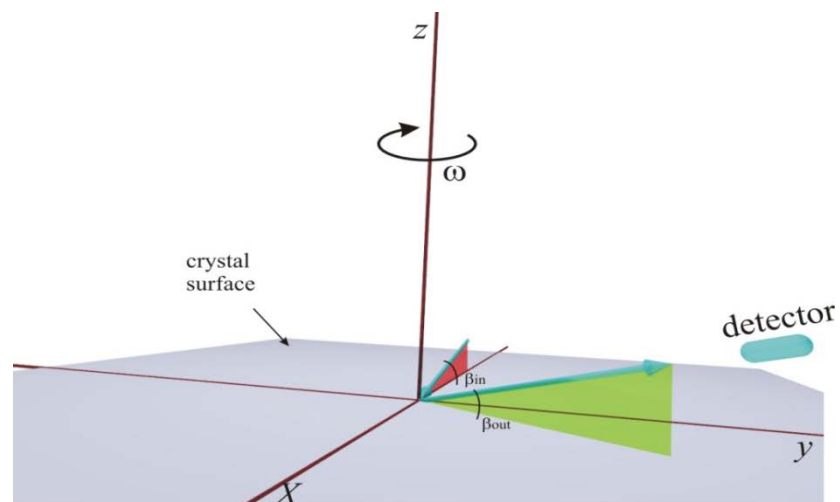
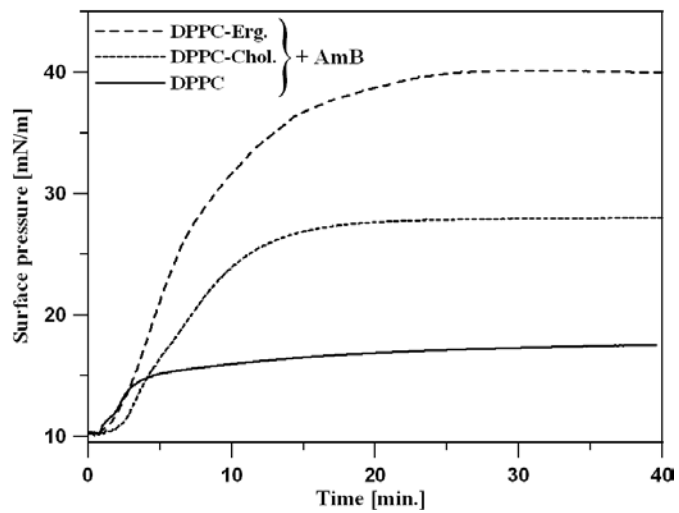

Dyfrakcja z powierzchni cieczy

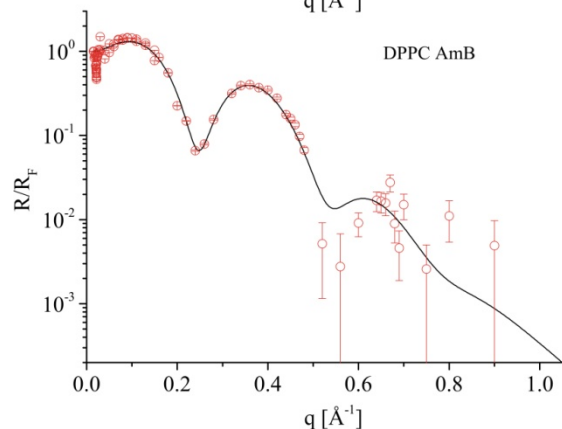
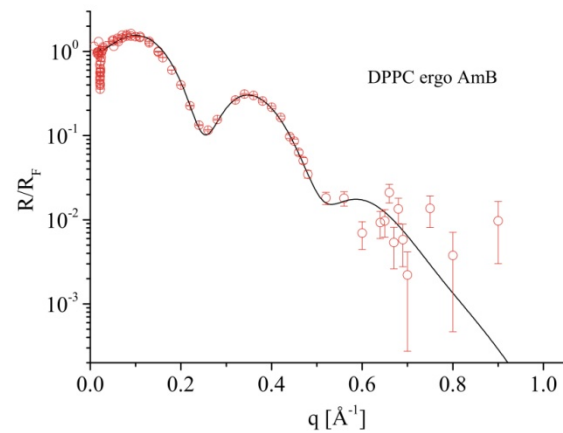
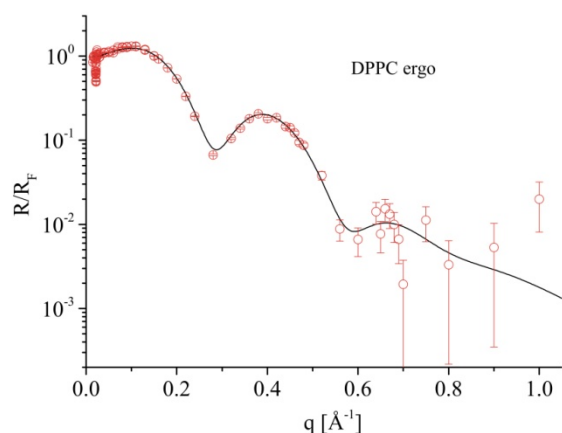
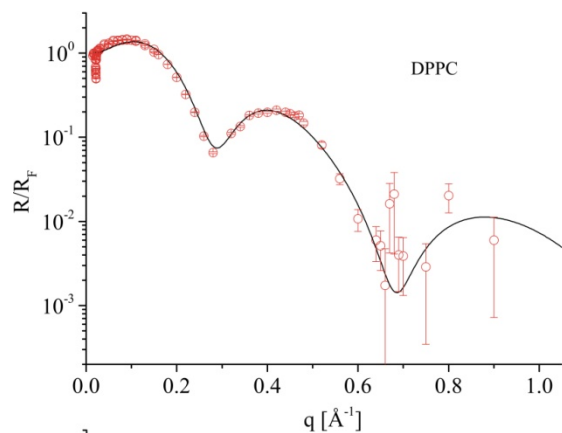
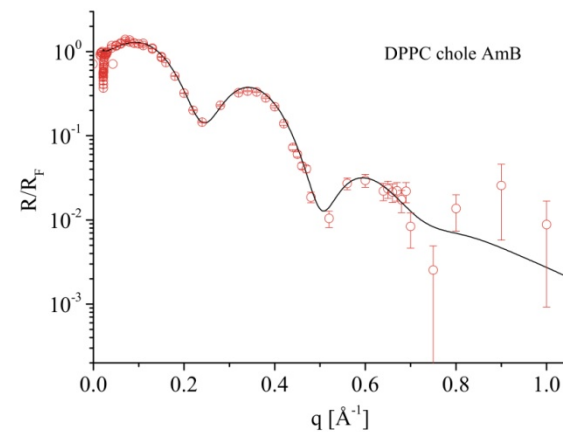
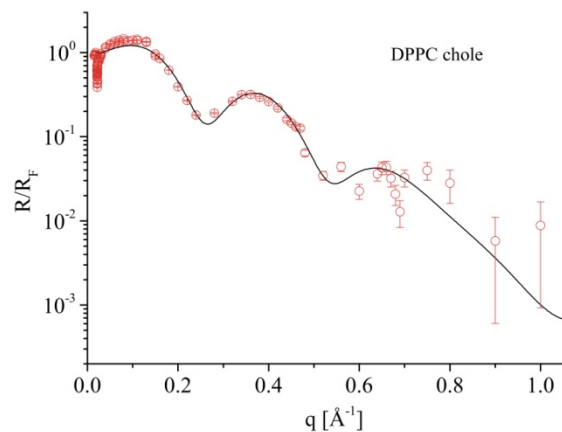
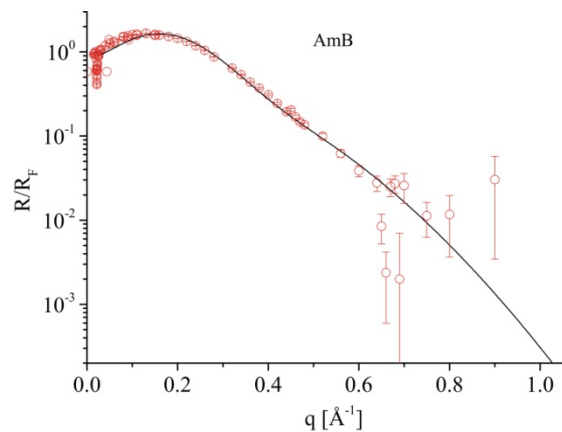

Section cut through the LISA setup to illustrate the beam path through the three main modules, which are completely mechanically decoupled from each other.

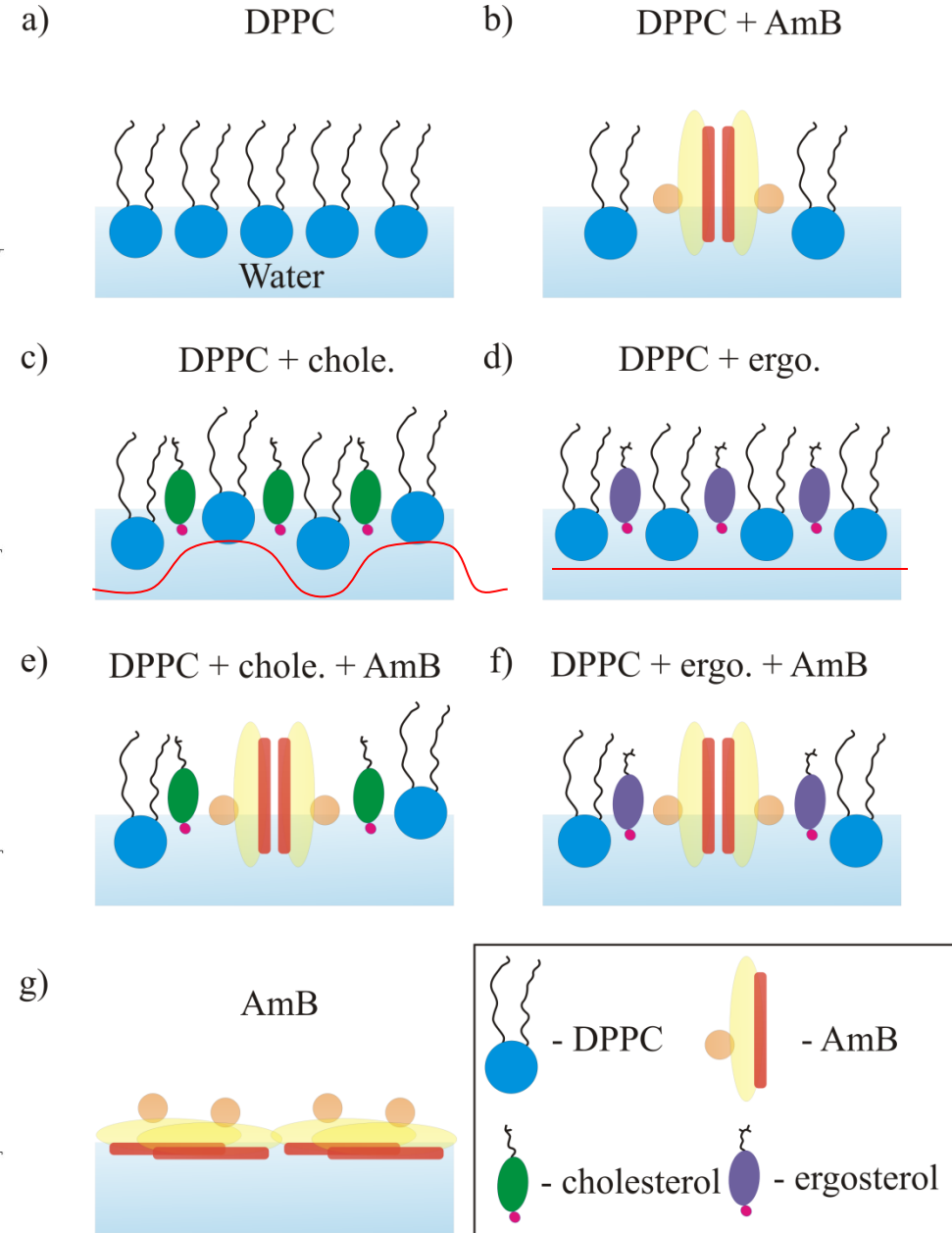
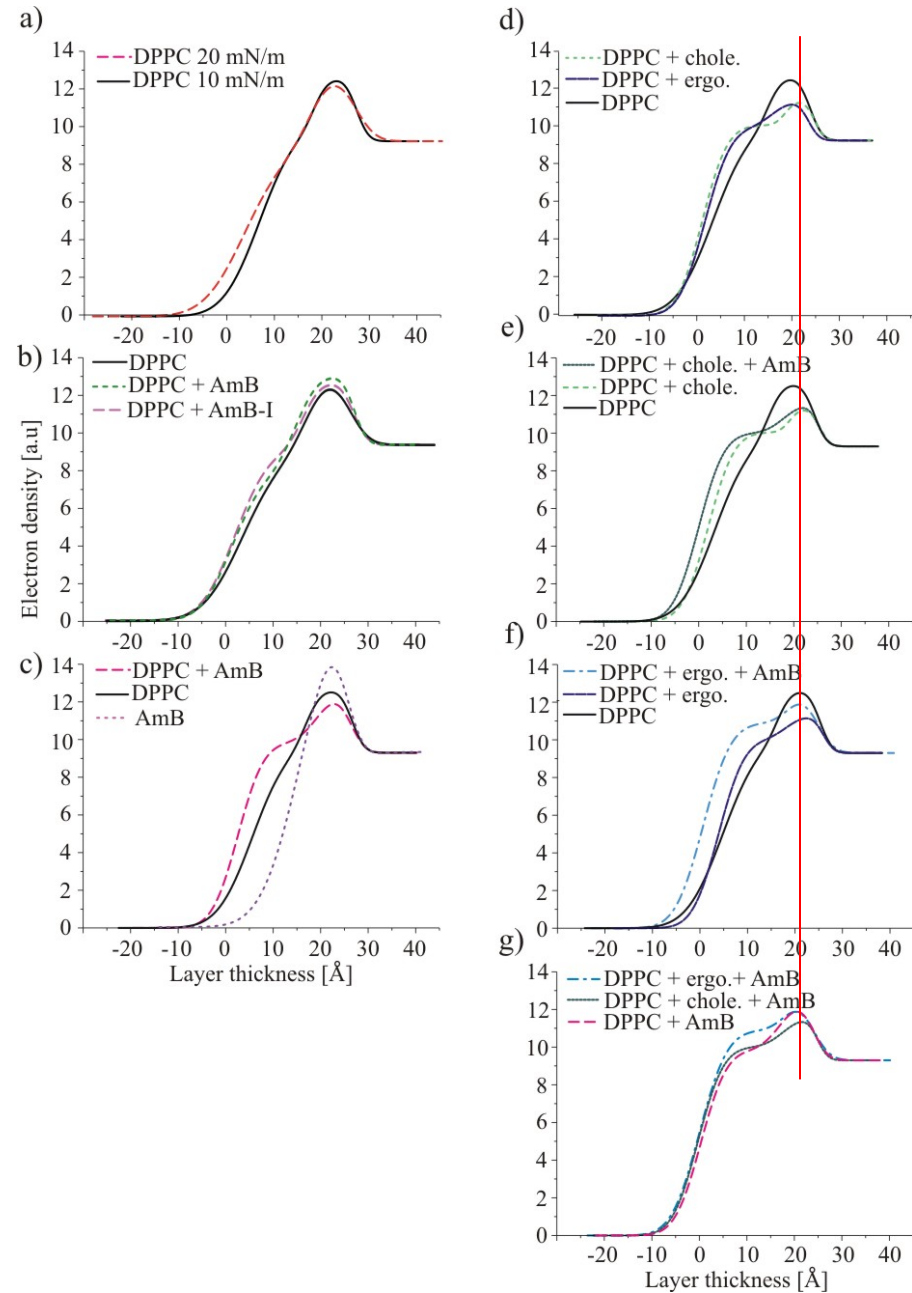

Dane

Rezultaty

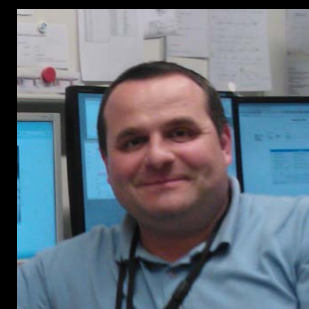

CFEL

Center for Free-Electron Laser Science

Daniel M. Kamiński, Grzegorz Czernel, Bridget Murphy, Benjamin Runie, Olaf Magnussen Mariusz Gagoś

Sily adhezji i kohezji

Bob Thirsk

Dziękuję za uwagę